

Nº2

Eesti ühingute konsortsium **Uudiskiri**

VEK LGBT

Eesti HIV-positiivsete kogukonna viiruse koormus —
Вирусная нагрузка сообщества ЛЖВ Эстонии —
Viral load of the Estonian PLWH community —

Anno 2017, Eestimaa
Antakse välja iga kvartal

Kevad 2017 - muutuste ja õitsemise aeg, uue elu algus, emotsionaalse ja hingelise ärkamise aeg – uus algus

Kahjuks on Eesti ühiskonnas jätkuvalt väga tugev negatiivne suhtumine HIV-i ja inimestesse, kellel on HIV. Sellel teemal viis 2016. aastal läbi uuringu Tyler Wood, humanitaarteaduste magister Põhja-Briti Columbia Ülikoolist.

Uuringu eesmärk oli teada saada, miks inimesed, kellel on HIV Ida-Virumaal, ei soovi pöörduda abi ja viirusevastase teraapia saamiseks. 2017. aasta aprillis esines Wood kokkuvõttega Tervise Arengu Instituudis, kus jagas oma uuringu tulemusi Terviseameti, Taru Ülikooli, Kanada Suursaatkonna, GSK-Pharmaceuticals ja rea valitsusväliste organisatsioonide esindajatega, kes mõistavad inimesi, kes elavad HIV-ga.

Käesolevas artiklis võetakse lühidalt kokku tulemused Woodi uuringust, kus selgitatakse HIV-stigmast arusaamist Ida-Virumaal, aga samuti seda, kuidas HIV-stigma takistab HIV-ga elavate inimeste pöördumist abi saamiseks.

<http://ehpv.ee/ru/patsiendi-oiugused/uuringud/>

Tyler Wood

Mai 2016 - 2017. Lunestil on täitunud aasta

Suures töotuhinas, tegeledes probleemide, projektide ja muude muredega, unustasime ka ise selle, et meil on sünnipäev. Kui laps saab aastaseks, on ta kasvav, just jalgele tõusnud ning õpib rääkima. Nii soovime ka meie, et meid kuulataks, et meid kuulaksid need, kes teevad otsuseid inimeste tervise kohta, aga ka need, kes ei ole ükskõiksed, kes on mõtlevad ja need, kelle jaoks on oluline lähedase heaolu. Meie pöördumine on kõigi edumeelsete poole:

“ Me oleme samuti inimesed. Me armastame, loodame ja usume õnnelikku tulevikku. Usume oma riiki ja kodumaasse. Tahame elada ja töötada oma laste nimel. Meile ei ole vaja paljut, üksnes andke meile võimalus!”

<https://www.facebook.com/lunest2016>

HOMOFOOBIA JA DISKRIMINEERIMINE – TAKISTUS HIV ENNETUSTÖÖLE JAKAASNEVATELE TUGITEENUSTELE

21. mail tähistatakse Eestis ülemaailmse AIDSi ohvrite mälestuspäeva

HOMOPHOBIA AND
DISCRIMINATION ARE
BARRIERS TO HIV
PREVENTION AND
ACCESS TO SERVICES

ГОМОФОБИЯ И
ДИСКРИМИНАЦИЯ –
БАРЬЕРЫ К ПРОФИЛАКТИКЕ
И ПОЛУЧЕНИЮ УСЛУГ В
СВЯЗИ С ВИЧ

IDAHO (INTERNATIONAL DAY AGAINST HOMOPHOBIA AND TRANSPHOBIA) PÄEV ON RAHVUSVAHELINE HOMOFOOBIA JA TRANSFOOBIA VASTU VÕITLEMISE PÄEV, MIDA TÄHISTATAKSE IGAL AASTAL **17. MAIL**. JUST SEL PÄEVAL 1990. AASTAL EEMALDAS MAAILMA TERVISEORGANISATSIOON HOMOSEKUSAALSUSE PSÜHIKAHÄIRETE NIMEKIRJAST.

VEK LGBT

Rahvusvahelise homofobia vastase päeva ja rahvusvahelise AIDSi ohvrite mälestuspäeva eel ilmus ajalehes MK Estonia Latšina Alijeva artikkel HIV-staatusega, seksuaalse orientatsiooniga ja eluviisiga seotud diskrimineerimisest, mis takistab võitlemist AIDS-ga.

17. maid tähistatakse rahvusvahelise päevana võitluses homofobiaga ja transfoobiaga (inglise keeles *The International Day Against Homophobia (IDAHO)*) tähistamaks homoseksuaalsuse kustutamist rahvusvahelisest haiguste klassifikaatorist 17. mail 1990.

Deniss Korolev ETV+ saates <http://rus.err.ee/590237/aktualnaja-kamera-16-04-2017-20-00>

Millega meenusid viimased kuud enim Lunestile

Kellelegi ei ole saladuseks, et narkomaania on Eestis kujunenud epideemiaks, see puudutab kõiki ühiskonnakihte ning ei ole ammu enam ainult väheste probleem. Ajakirjanduses ja televisioonis toimub aktiivne arutelu antud teemal ning arvamused on väga erinevad: avatud vihkamisest kaastundeni ning valmiduseni aidata. Mais pöördusid ühingu poole ühe Eesti telekanali esindajad,

et saada teavet narkootikumide tarvitajate käest nii-öelda algallikast. Lunesti aktivist Deniss Korolev andis märku oma valmidusest ning võttis osa saate võtetest, milles räägiti narkomaania probleemidest Eestis. Oma intervjuus rääkis ta tavakasutaja elust, probleemidest, millega puutub Lunest kokku iga päev, ning püüdis ühiskondlike hoiakute vastu astuda. Kahjuks ei läinud kõik plaanipäraselt ning mõningad Denissi väljeöeldud sõnad rebiti kontekstist. Olenemata sellest oli inimestel võimalus näha ja kuulda oma silmaga ühte narkootikumide tarvitajat ning see, kuidas nad sellesse suhtuvad, on juba nende asi.

“ Teeme ära!”

Eesti pole küll suur riik, kuid edumeelne ning mõned aastad tagasi oli Eesti nn puhastustalgute algataja. Talgud toimuvad iga aasta 6. mail. Sellel aastal võttis Lunest esimest korda sellest suurejoonelisest üritusest osa. Ligemale 30 Lunesti liiget teiste ühingute liikmetega Narvas,

Kohtla-Järvel ja Tallinnas läksid tänavale, et puhastada oma kodulinna kasutatud süstaldest ja muust prahist. Kõik töötasid usinalt vabas õhus, tehes tööd ühiskonna heaks. Ürituse eesmärgiks oli kannustada ühingu liikmeid ning näidata, et ühing on valmis andma ühiskonnale saadu eest ka midagi tagasi. Rõõmustavaks oli talgute korraldajate ja võimude suhtumine – ühingu tegevust toetati ning me ei tundnud kordagi võõristavat tunnet, millega oleme nii tihti kokku puutunud.

6. mai talgud „Teeme ära!“, Lunest

6. mai talgud, Lunest Narva

4. mail toimus koosviibimine VEK LGBT ja Eesti LGBT esindajate vahel

Kohtumise peamine eesmärk oli meediakampaania korraldamise arutelu rahvusvahelise homofoobia-vastase päeva puhul. Arutelu käigus käidi välja ideid, kuidas peaks kampaania välja nägema. Otsustati, et kampaania peab olema särav sõnum, tänu millele saaks ühiskond arutleda selle üle, et homofoobia ja diskrimineerimine on jätkuvalt tõsiseks takistuseks HIV-profülaktika seisukohalt ning HIV-ga seotud teenuste osutamisel, mis omakorda võimaldab

epideemia levikut Eestis. Samuti puudutati küsimusi Baltic Pride 2017 teemal ning ühingu osalemisest sellel.

<https://www.facebook.com/EestiLGBT>

<https://www.facebook.com/VEK-LGBT-ЛГБТ-сообщество-Эстонии-LGBT-community-of-Estonia-682918135153339/>

<https://www.facebook.com/events/474011466268160/>

17. mai kohtumine Ameerika Ühendriikide Saatkonna esindajatega

Mais ja juunis toimused Eesti konsortsiumi kohtumised välisesindustega,

mille käigus me rääkisime oma
tulevikuplaanidest, koostöövõimalustest
ja koostegutsemise võimalustest.

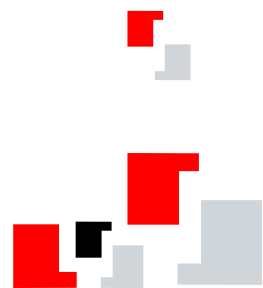
8. juuni kohtumine Kanada
Suursaatkonna esindajatega

13 июня – Встреча представителей Эстонского Консорциума с послом королевства Швеции

Välisesindused kinnitasid, et Eestis on vajalik aktiivsem HIV ennetustöö, parem selgitus ravi osas ning inimeste osas, kellel on HIV. Eestil

on vajalik välja töötada hästi läbimõeldud tegevusplaan ning suunata tegevusse lisainvesteeringuid.

Üritus Tallinnas

Iga aasta mai kolmas pühapäev on rahvusvaheline AIDSi ohvrite mälestamise päev. 2017. aastal on selleks päevaks 21. mai. HI-viirus on jätkuvalt olulisim tervishoiuküsimus kõikides maailma riikides. **Rahvusvahelise AIDSi ohvrite mälestamise päeva**

Rahvusvahelise AIDSi ohvrite mälestamise päeva

eesmärk on välja juurida stereotüübid, mis on seotud selle haigusega, kõrvaldada HIV-ga nakatunute kohta käivaid stigmasid ning diskrimineerimist ning juhtida ühiskonna tähelepanu antud probleemile. AIDSi ohvrite mälestamise päeval on pikk ajalugu,

Üritus Tallinnas

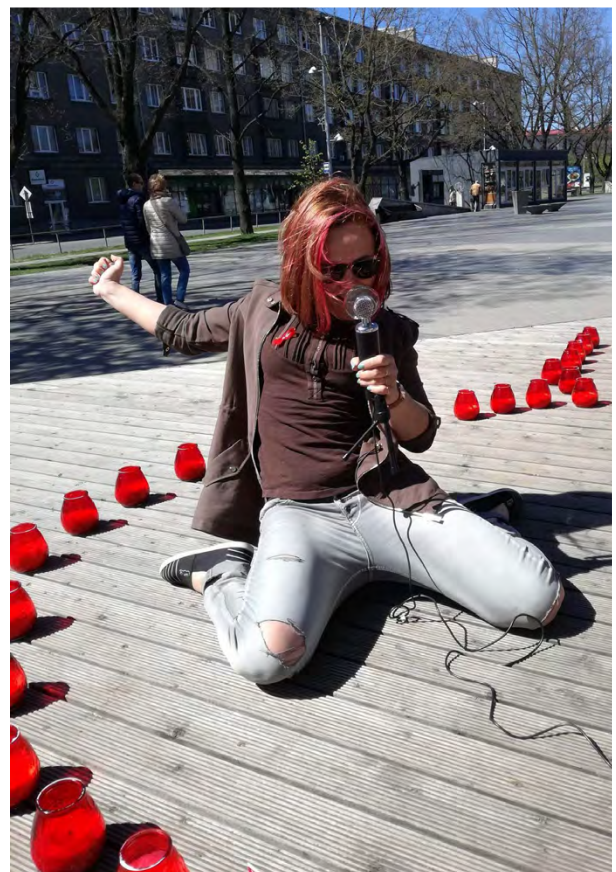

Üritus Narvas

mis on täidetud kannatuste ja kaotustega. Tänu kaasaegsele teadusele ja meditsiinile on meil täna võimalik inimeste elusid päästa. Selleks on vajalik usaldusväärne teave HIV kohta, kohene ja tasuta ravi ning HIV-ga elavate inimeste diskrimineerimise lõpetamine. Riik peab austama, kaitsma ja edendama inimõigusi ning mitte lubama otsest ja kaudset diskrimineerimist seaduse, poliitika ja praktilise elu tasandil. Lingi kaudu saate ürituste kohta täpsemalt vaadata.

<http://www.candlelightmemorial.org/>

25. mail toimus Tallinnas

Asendusravi ümarlaud.

Ümarlaua korraldas Tervise Arengu Instituut. Ümarlaual osalesid esindajad Lunest ühingust, Eesti konsortsiumist ning teenusepakkujatest.

Ümarlauale eelnes suur eeltöö, mille käigus esindajad kohtusid ning pidasid ka videokõnesid arutluse all tulevate küsimuste väljaselgitamiseks. Asendusravi on meie jaoks väga südamelähedane, aga ka valus, teema. Nii nagu iga hea näo tegemise juures, on ka selle puhul hulk küsimusi, mis vajavad lahendamist – näiteks suhe patsientide ja personali vahel, raviteenuse osutamise korraldus, mis kipub olema alati selline, nagu meeldib teenuse pakkujale, mitte aga teenuse tarbijale. Kõik need küsimused olid tulise arutelu teemadeks. Ei saa väita, et võeti vastu olulisi otsuseid, kuid üritus ei läinud ka päris luhta. Lunest esitles kastikesi, mida tahetakse paigaldada süstlavehtuspunktidesse,

metadoonikeskustesse ning muudesse kohtadesse, mida külastavad sageli narkootikumide tarbijad. Selle käigus soovime koguda teavet Eesti narko-olukorra kohta ning tarbijate inimõiguste rikkumistest. Päeva sõnum oli, et „Kui riik võtab vastu otsuse jagada metadooni otse, avab see Pandora laeka“. On mõistetav, et süsteem ei soovi end muuta, kuid me püüame teha kõik endast olenev, et süsteem töötaks inimese heaks.

“Oleme palju kohtunud oma enda liikmetega ühingust ning ühingutega, mis on Eesti konsortsiumi liikmed, läbinud mitmeid koolitusi, supervisioonidel, kriisiabi koolitustel ning kõnekoolitusel. Elu on vahva ning see on suurepärane - me õpime, otsime koostööd, saame tugevamaks ja liigume edasi.”

Sergei Sõsojev (LUNEST)

2017. aasta alguses korraldati ülemaailmse HIV-ga elavate inimeste võrgustiku (GNP+) toel ainulaadne näitus.

Lähiajal juhime teie tähelepanu ühele ainulaadseimale, Eestis unikaalsele näitusele, milles esitleme maale HIV-ga elavate inimestelt, nende lähedastelt ja sõpradelt. Maalimisel on kasutatud hulga erinevaid tehnikaid, muude hulgas maalimine verega. Näitusest võtsid osa nii positiivse kui negatiivse staatusega kunstnikke. Näituse eesmärk on tutvustada positiivse staatusega inimeste loomingut ning näidata, et sellised inimesed, ka siis, kui nende viirusnäitajaid on sisuliselt olematud, on ühiskonnale ohutud ning väärivad sallivat suhtumist nii endasse kui oma lähedastesse.

“Näitus on mõeldud väljundiks, kus igaüks või vahetada oma muljeid nähtu kohta ning hääletada nii töö kui selle autori poolt ning sellega näidata ka oma toetust.

HIV-epideemia on levinud üle maailma ning sellel on sügavad ühiskondlikud

tagajärjed nii nendele, kes sellesse nakatuvad kui need, keda see otseselt ei ole puudutanud. Inimesed ei kannata üksnes viiruse enda mõjude all vaid ka ühiskonna diskrimineerimise tõttu. Täni arvatakse, et see haigus on häbiväärne ning häbistamisväärne, aga inimesed, kes sellega kokku on puutunud, ei vääri ühiskonna lugupidamist ega tähelepanu. Maalide autorid pöörduvad teie poole, oma lähedaste, sõprade ja ka võhivõõraste poole et neid märgataks, kuuldaks ning mõistetaks. Hämmastav, šokeeriv ja tundlik kunst on täidetud erakordsete näidetega, mis ei unune ning jäävad vaatajaga.”

Jekaterina Smirnova

<https://www.facebook.com/ehpv.ee/videos/1481353875263402/>

Tallinnas toimus mai lõpus kõnepidamiskunsti koolitus. Ettevõtmise toimus „Partnerlus võrdse juurdepääsu saamiseks järjepidevatele teenustele seoses HIV-ga kõigile, kes seda vajavad Ida-Euroopas ja Kes-Aasias” programmi raames.

Koolitaja Tatjana Kosminina (Vene Teater Eestis) kokkuvõte:

„Seminar koosnes kahest osast: praktiline ja teoreetiline. Praktilises osas oli minu kui koolitaja ülesanne anda kõnelejatele edasi näpunäiteid oma kõneliste võimete rakendamiseks tulevikus, lihtsamalt öeldes – näitsin lihtsaid ja efektiivseid harjutusi, mida kasutada oma kõne ja hääleparaadi arendamiseks, mida on võimalik täita iseseisvalt kõrvalise abita. Pöörasime tähelepanu eneseväljendusele ning hingamisele, samuti puudutasime selliseid teemasid nagu avalikul esinemisel lödvestumist ning energilist sõnumiedastust.

Teoreetiline osa oli üles ehitatud küsimus-vastus põhimõttel. Kõnelejaid huvitas absoluutselt kõik: alates sellest, kuidas vestelda ükskõiksete rahvasaadikutega ja agressiivsete isikutega kuni „kuhu panna esinemise ajaks oma käed“. Peamine avastus, mille me tegime

vestluse käigus, oli asjaolu, et puuduvad ühtsed reeglid, mis sobiksid kõigile. Kõik, kes soovivad omandada avaliku esinemise tehnikat, peaksid välja selgitama oma tugevused ja nõudmised, oma probleemsed kohad ja nende individuaalsed lahendused.

Ainus universaalne nõuanne, mida saan anda on see, et tuleb olla aus enda ja kuulajaskonna vastu, võtta ennast ja oma käitumise omapärasid nii, nagu nad on, mitte raisata energiat varjamaks publiku eest oma vajakajäämisi. Oluline on keskenduda eneseväljendusele ning ülesastumiseks ettevalmistamisele, võttes arvesse oma isikuomadusi.“

„Kõige tähtsam oli see, et osalejad mitte üksnes ei saanud teada, kuidas seda teha, vaid rakendasid seda ka praktikas, toonitas Eesti HIV-ga elavate inimeste võrgustiku juht Latšin Alijev – Loomulikult ootame me uusi ettevõtmisi. Soovime enda jaoks leida parimaid võimalusi, kuidas töötada auditooriumiga ning töötada koos nendega, kellega õnnestub meil oma kõne arendamine kõige paremini. On ju olukordi, kus sooviks inimesele

öelda midagi meeldivat ja ausat, kuid sellel hetkel ei ole vastavaid emotsioone. Sellistel juhtudel on vaja eneseväljendus- ja enesevalitsusoskuseid, mida saab omandada kõnepidamiskunsti õppides“.

<https://www.facebook.com/eecaac2018/posts/1593736807326327>

Oluline päev üleilmselt narkootikume tarbivate inimeste ühingutele on 26. juuli - rahvusvaheline narkootikumidega võitlemise päev - ning Lunest ei saanud jätta seda päeva tähistamata.

Ürituse ettevalmistamiseks tehti ära suur töö ning otsustati läbi viia meediakampaania Tallinnas Vabaduse väljakul. Sel ajal toimus kogu maailmas kampaania Support. Don't Punish (Toeta. Ära karista). Ettevalmistus toimus tihedas koostöös ECOM-ga ja ESLUN-ga.

Peamiseks kampaaniasõnumiks sai loosung „Võitlus narkomaaniga ei ole võitlus inimestega“.

Valmistasime ette lendlehti kolmes keeles, mis pöörasid ühiskondlikku tähelepanu

narkootikumide kohta kävale poliitikale ning teavet tavainimestele. Lunesti juht Jelena Antonova andis intervjuu Esimesele Balti kanalile, mida näidati PBK kanali õhtustes uudistes koos autori kommentaaridega ning pressiteate katkenditega, mille avaldas SMI.

Üksnes tulevik näitab, kas me tegime õigesti. Praegu oli see vaid samm. Aga see samm oli ette ning me läheme edasi.

<https://youtu.be/XPGQcmiDZFQ>

1. maist

alustas Eesti ühenduste konsortsium regionaalse projekti „Tervist saab osta raha eest, kui selleks on eelarve“ elluvõlmisega Robert Carri Sihtasutuse toel.

Projekti peamised ülesanded:

Esimene ülesanne: narkootikume tarvitavate inimeste, HIV-ga elavate inimeste ning meestega seksivate meeste ja transsooliste ühingu tegevuse arendamine teenuste kättesaadavuse ja stabiilsuse eest kõnelemisel organisatsioonides, kelle ülesandeks see on.

Teine ülesanne: strateegilise, piisava ja stabiilse rahastuse taotlemine HI-viirusega tegelemiseks, mis vastaks narkootikume tarvitavate inimeste, HIV-ga elavate inimeste ning meestega seksivate meeste ja transsooliste vajadustele.

Robert Carri Sihtasutuse (RCNF) toetatava projekti viib läbi Euraasia kahjude vähendamise keskus, kes esindab narkootikume tarvitavaid isikuid, ECOM-i, esindades gayde ja teiste meeste, kes seksivad meestega ning transsooliste, huve, ECUO-t.

ECUO on projekti eestvedaja sihtasutuse eest ning ECOM veab projekti sisemist organiseerimist 2017. aastal. Selle projekti raames 25.-27. aprillil Eesti konsortsiumi kolme liikme esindajad (EHPV, VEK LGBT, Lunest) osalesid eelarve läbirääkimiste oskuste koolitusel Biškekis, Kyrgystanis. Kohtumisest võtsid osa ka Armeenia ja Kyrgystani konsortsiumid, ECUO, ECOM-i ja Euraasia kahjude vähendamise keskuse eksperdid. Koolituse käigus toimus koordineerimiskohtumine Kyrgystani läbirääkijatega ning toimusid spetsiaalsed kohtumised ühise tegutsemise küsimustes piirkondlike ja rahvuslike ühingutega. Samuti arutati tõhusate läbirääkimiste läbiviimist alameraldiste taotlemisel, et vältida paralleelsete menetluste läbiviimist ning osutada tehnilist abi.

Täname kõiki korraldajaid, kõnelejaid, koolitajaid ning osalejaid uute teadmiste, kogemuste vahetamise ning uute ideede ja inspiratsiooni eest.

Täname tähelepanu eest!

Tallinn 2017

